

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

MESTNA OBČINA MARIBOR

facebook.com/szotk
twitter.com/tobakzveza
zadiahaj.net
nvozdравje.si

E-NOVICE / Januar 2019

Vsebina:

- [novice mreže NVO za zdravje in ostale novice](#)
- [zanimive novice s področja zdravja in okolja po svetu](#)
- [napovednik dogodkov na področju zdravja in okolja](#)
 - [razpisi na področju zdravja in okolja](#)

NOVICE MREŽE NVO ZA ZDRAVJE IN OSTALE NOVICE

• [Dan brez cigarete - 31.1.2019](#)

V četrtek, 31. januarja, obeležujemo Dan brez cigarete.

Kajenje je vzrok številnih prezgodnjih smrti. Zaradi bolezni, ki jih povzroča kajenje, umreta dve tretjini kadilcev. Zaradi bolezni, povzročenih s kajenjem, umre v Sloveniji vsako leto 3.600 prebivalcev. Med 30. in 44. letom starosti vsako sedmo smrt pripisujemo kajenju, med 45. in 59. letom starosti pa vsako tretjo.

Kajenje tobaka skoduje tako rekoč vsakemu organu v telesu in škodljivo vpliva na zdravje skozi celotno življenje - povzroča številne vrste raka, bolezni dihal, bolezni srca in ožilja ter številne druge bolezni, med drugim sladkorno bolezen, revmatoidni artritis, bolezni oči, katerih posledica je lahko slepota, motnje erekcije, splošno poslabšano zdravstveno stanje itd. Še posebej problematično je kajenje nosečnic, ki je vzročno povezano z nizko porodno težo otroka, prezgodnjim porodom, zmanjšanjem pljučnih funkcij pri otroku, razcepljeno ustnico in/ali nebom ter nenadno smrtjo dojenčka.

Zato si še posebej želimo, da bi ta dan za kadilce pomenil novo priložnost za opustitev kajenja. Čimprejšnja opustitev kajenja pomembno izboljša zdravje in podaljša življenjsko dobo. Opuščanje kajenja je lahko težak proces, vendar je opustitev kajenja koristna za zdravje v kateremkoli starostnem obdobju, največje koristi za zdravje pa posameznik pridobi, če kajenje opusti pred 40. letom starosti. Kljub temu pa mnogi kadilci zaradi zasvojenosti z nikotinom ne uspejo prenehati s kajenjem, še posebej če poskušajo to sami, brez pomoči.

V Sloveniji se programi opuščenja kajenja izvajajo v zdravstvenovzgojnih centrih, ki so v zdravstvenih domovih po vsej Sloveniji. Kadilci, ki želijo opustiti kajenje, se lahko kadarkoli obrnejo na najbližji zdravstvenovzgojni center brez nاپotitve s strani osebnega zdravnika. Lahko se odločijo med skupinskim in individualnim svetovanjem za opuščenje kajenja. Seznam zdravstvenovzgojnih centrov po Sloveniji ureja NIJZ. Najdemo ga [tukaj](#). Kadilci, ki potrebujejo pomoč se lahko zglasijo tudi v referenčnih ambulantah po Sloveniji. Seznam referenčnih ambulant se nahaja na spletnih straneh Ministrstva za zdravje oziroma [tukaj](#). Za pomoč kadilcem pri opuščenju je na voljo tudi svetovalni telefon, kjer svetovanje izvajajo usposobljeni svetovalci. Klic na svetovalni telefon 080 27 77 je brezplačen in anonimen. Telefonska številka je objavljena na embalaži tobačnih izdelkov.

Kadilci se lahko za nasvet obrnejo tudi na nas - Slovensko zvezo za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo (SZOTK). V sklopu projekta Zmanjševanje rabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov ter alkohola med prebivalci Slovenije izvajamo preventivne programe »Moja nekadilska zaobljuba« in »Proste roke, čista pljuča« za osnovnošolce in srednješolce ter »Delavnice za opuščenje kajenja« za odrasle osebe in zaposlene in program »Nosim, ne kadim« za nosečnice kadilke. »Tudi letos v mesecu januarju izvajamo skupinsko opuščenje kajenja preko spleta [»Opusti in zmagaj 2«](#), ki je med udeleženci zelo priljubljeno.

Sicer pa se bodo ob Dnevu brez cigarete zvrstile številne dejavnosti o katerih vas bomo obveščali preko naših spletnih strani [zadiahaj.net](#) in [nvozdравje.si](#). V SZOTK bomo 31.1.2019 imeli predavanje na temo "S tobakom povezani izdelki" v Zdravstvenem domu Sevnica ob 12. uri, prav tako pa bomo izvajali svetovanja za opuščenje kajenja, merili ogljikov monoksid v izdihanem zraku in prikazali model pljuč kadilca in nekadilca v Zdravstvenem domu Vrhnika od 12. - 16. ure.

Vabljeni, da se udeležite katere od aktivnosti.

• [4. februar - Svetovni dan boja proti raku](#)

Svetovni dan boja proti raku je spodbuda za ozaveščanje in izobraževanje o dejstvih glede raka in kaj lahko storimo s primerno preventivo, zgodnjim odkrivanjem, dostopnostjo primerne zdraviljenja in oskrbe.

Mednarodna organizacija za raziskavo raka (UICC) je ob tem dnevu pripravila strokovno gradivo ob geslu »Jaz sem in jaz bom«, saj s pravilno izbiro svojega življenjskega sloga lahko preprečimo veliko oblik raka.

Tobak je največji preprečljivi dejavnik tveganja za nastanek raka.

Raba tobaka dokazano povzroča približno 15 različnih vrst raka, kot so rak ustne votline, pljučni rak, rak jeter, trebuha, črevesja in jajčnikov ter nekatere vrste levkemije. Opustitev kajenja pri katerikoli starosti lahko korenito spremeni življenje in njegovo kakovost ter podaljša življenjsko dobo.

Edina, ki ima dobiček od tobačnih izdelkov, je tobačna industrija, ki ima širok nabor tobačnih in s tobakom povezanih izdelkov in zanjo ni pomembno, katerega kadilci kadijo. Prizadeva si, da bi čim manj kadilcev opustilo kajenje. Resolucija nacionalnega plana zdravstvenega varstva 2016-2025 »Skupaj za družbo zdrava« načrtuje, da bomo s skupnimi močmi zmanjšali kajenje za 30% do leta 2025, kar je skladno z Globalno strategijo SZO za preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni. Slovenija želi slediti zgledu držav, ki ustvarjajo družbo brez tobaka, kjer bo delež kadilcev pod 5%.

V Sloveniji so na voljo številne oblike pomoči oz. programi za opuščenje kajenja, ki jih nudijo javne zdravstvene ustanove in prav tako nevladne organizacije. Največje koristi za zdravje posameznik pridobi, če kajenje opusti pred 40. letom starosti.

V ponedeljek, dne 4.2.2019, bomo ob Svetovnem dnevu boja proti raku sodelovali na tiskovni konferenci, ki bo ob 11. uri, v sejni sobi ZD Maribor, Sodna ulica 13, v 3. nadstropju.

Vabilo se nahaja [tukaj](#).

Vabljeni.

[Nazaj na vrh](#)

ZANIMIVE NOVICE S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA PO SVETU

• [Zakaj je kajenje elektronskih cigaret tako nevarno za najstnike?](#)

Večino kar vemo o zasvojenosti najstnikov z nikotinom, vemo na podlagi preučevanja zdravstvenih vplivov, ki nastanejo kot posledica kajenja cigaret. Ampak strokovnjaki pravijo, da bi lahko tehnologija in kemija kajenja elektronskih cigaret predstavljala povsem drugačno grožnjo.

Dr. Sharon Levy, direktorica programa Adolescent Substance Use and Addiction v Bostonški otroški bolnišnici je dejala: »zglede, da uporaba elektronske cigarete pri otrocih ni podobna kajenju klasičnih tobačnih cigaret. Razlike so v dostavi nikotina in količini dostavljenega nikotina. Pri preučevanju zdravstvenega vpliva teh izdelkov se moramo osredotočiti na vse razlike. Raziskati je potrebno učinek vsake spremembe.

Levy je dejala, da je v svojem programu videla otroke zasvojene z nikotinom, zaradi kajenja elektronskih cigaret, ki kažejo psihotrične simptome, ki so zelo redko videni pri uporabnikih klasičnih cigaret ali pri odraslih. Nekateri poročajo o občutku tesnobe in imajo težave s koncentracijo. Medtem je kajenje elektronskih cigaret postalo navzoče v številnih srednjih šolah, zaradi česar se je ameriška uprava za prehrano in zdravila (FDA) soočila z »epidemičnimi« ravnimi uporabe med mladletniki.

Strokovnjaki pravijo, da je mladina še bolj izpostavljena oziroma občutljiva zaradi kombinacije načina kako uparjalniki dostavljajo nikotin, glede na to kako se otroški možgani razvijajo in privlačnosti naprave za otroke.

Dolgoročni zdravstveni vplivi kajenja elektronskih cigaret so še vedno nejasni.

Da bodo najstniki začeli kaditi elektronske cigarete je bilo predvidljivo

Strokovnjaki pravijo, da en rezervoar tekočine z nikotinom za napravo Juul, vsebuje enako količino nikotina kot zavojček cigaret.

Levy pravi, da je nejasno kako hitro nikotin pride v krvni obtok in v možgane. Levy pojasnjuje, da ni neobičajno za otroke, da poročajo o simptomih, ki so značilni za zastrupitev z nikotinom. Med te spadajo glavobol in bolečine v trebuhu. Strokovnjaki domnevajo, da te naprave povzročajo višjo stopnjo nikotina v krvi kot pa klasične cigarete, vendar poudarjajo, da je potrebnih več raziskav, da bi razumeli kako deluje kajenje elektronske cigarete na telo in možgane.

»Te nove generacije elektronskih cigaret kot je Juul dejansko dostavljajo visoko dozo nikotina, verjetno še višjo kot tobačne cigarete,« je dejal Maciej Goniewicz, profesor onkologije in farmakologije v Roswell Park Comprehensive Cancer Center, ki dela specializacijo iz toksikologije.

V lanski raziskavi je Goniewicz našel višjo raven kotinina (nastane pri presnovi nikotina) v urinu najstnikov, ki so kadili elektronsko cigareto, kot pa je bilo poročano v eni izmed predhodnih raziskav o najstnikih – kadilcih.

Po mnenju Goniewicza, so proizvajalci elektronskih cigaret zmožni zapakirati več nikotina v svoje izdelke z uporabo nikotinske soli, saj ta lahko zamaskira neprijeten naravni nikotinski okus in vodi do tega, da telo hitreje absorbira sestavino. Nikotinska sol se pridobi tako, da se nikotin (v naravnem stanju) zmeša z organsko kislino. Strokovnjake skrbi, da inhaliranje teh in drugih sestavin lahko povzroča druge zdravstvene težave, vendar elektronske cigarete niso dovolj časa na tržišču, da bi točno poznali njihove dolgoročne zdravstvene učinke.

Poleg same kemije nikotina, so podjetja elektronskih cigaret dostikrat pod drobnogledom zaradi arom in okusov v njihovih tekočinah za elektronske cigarete, ki jih razvijajo in dodajajo z namenom, da privlačijo mladostnike.

Možgani najstnikov so lahko bolj ranljivi za nikotin

Levy je dejala, da se na podlagi vpliva, ki ga ima kajenje elektronskih cigaret na najstnike, spreminja tudi način kako ljudje gledajo na kajenje nikotinskih izdelkov. Kajenje je vedno bilo gledano kot »medicinski problem«, ki lahko vodi do raka in drugih telesnih težav. Sedaj se kajenje elektronske cigarete čedalje bolj obravnava kot psihološki problem, saj vzbuja skrb, da nikotin povzroča zasvojenost med otroci in moti njihov razvoj v možganih.

»Obstaja skrb, da so možgani mladostnikov lahko bolj ranljivi na zasvojljive učinke nikotina«, je dejal Adam Leventhal, direktor laboratorija zdravja, čustev in zasvojenosti na Univerzi v južni Kaliforniji.

Možganske povezave, ki so osnova užitka in opravljanje novih, prijetnih izkušenj, se razvijajo veliko hitreje kot možganske povezave, ki spodbujajo odločanje, nadzor impulzov in racionalno razmišljanje,« je dejal Leventhal.

Vemo, da je pri uporabnikih cigaret značilno to, da so tisti, ki preizkusijo nikotinske izdelke zgodaj v življenju, bolj nagnjeni k razvoju odvisnosti od zdravil, je dejal Leventhal. Dodal je da, to lahko vodi do motenj v regiji možganov, ki je zadolžena za pozornost in kognitivne sposobnosti.

Leventhal pravi, da so otroci ranljivi tudi psihosocialno in ne le biološko. Predvsem v obliki izvajanja pritiska ali stresa, ki lahko poveča verjetnost zasvojljivega vedenja.

Otroci in odrasli navadno začnejo kaditi elektronske cigarete iz različnih razlogov, je dejal Goniewicz. Odrasli so pogosto nekdanji kadilci, ki zmorejo obvladati visoke odmerke nikotina, s kajenjem elektronske cigarete pa se želijo izogniti odtegnitvenim simptomom kot so težave s spanjem ali preizkusiti stopnjo pozornosti na delovnem mestu. »Ti ljudje ne potrebujejo nikotina, da bi se počutili dobro,« je dejal. Oni potrebujejo nikotin, da se ne počutijo slabo – ker so že zasvojeni.

Elektronska cigareta je lahko prva izkušnja otroka z nikotinom. »Nikotin udari v možgane« in vpliva na razpoloženje. Telega otroci niso navajeni. Nikotin je močna kemikalija, ki spremeni naše možgane.

Otroke je težko prepričati naj nehajo kaditi

Levy je dejala, da so v preteklosti skoraj vsi mladostniki v njenem programu, ki so se zdravili zaradi uporabe različnih substanc, imeli nekaj izkušenj z elektronskimi cigaretami, vendar je novost ta, da sedaj sprejemajo paciente, ki so zasvojeni z izključno le nikotinom.

Zdravstveni strokovnjaki so zaskrbljeni, saj uporaba nikotina v zgodnjem letu življenja lahko pripelje do kajenja cigaret in uporabe drugih drog. Levy je mnenja, da je bolje zagotoviti ustrezno usposobljene zdravnike na primarni ravni, ki lahko najstnikom svetujejo ob rednem obisku, kot pa je odpiranje novih programov za odvajanje kajenja, ki so pogosto neprimerni za otroke. Zdravila so lahko pomembna v nekaterih resnih primerih, vendar niso dovolj. Otroci potrebujejo tudi »dobro svetovanje«.

Otroke je potrebno naučiti, kako se lahko spopadajo s hrepenenjem, kako lahko prepoznajo zelo tvegane situacije, kako se lahko dejansko ukvarjajo s tem, da so obdani z ljudmi, ki te stvari uporabljajo,« je dejala Levy. Otroci in njihovi starši se še vedno ne zavedajo potencialnih nevarnosti.

Objavljeno 18. 1. 2019 na www.cnn.com

• **Kajenje vodne pipe je povezano z debelostjo, presnovnim sindromom, sladkorno boleznijo in dislipidemijo**

Nova studija je pokazala, da kajenje vodne pipe bistveno poveča tveganje za razvoj sladkorne bolezni in debelosti pri uporabnikih.

Raziskava, ki jo je izvedla Brighton and Sussex Medical School (BSMS) je pokazala, da je kajenje vodne pipe manj škodljivo, ker vključuje napravo za čiščenje tobačnega dima s prenašanjem skozi filter. V največji raziskavi preiskovanja škodljivih učinkov kajenja vodne pipe so bile najprej na podlagi krvnih testov ugotovljene referenčne vrednosti biokemičnih značilnosti udeležencev.

Od 9.840 udeležencev je bilo 6.742 nekadilcev, 679 je bilo bivših kadilcev, 864 je bilo kadilcev navadnih cigaret, 1.067 je bilo kadilcev vodne pipe in 41 je bilo tako kadilcev cigaret kot tudi vodne pipe.

Debelost, presnovni sindrom, sladkorna bolezen in dislipidemija so bile pozitivno povezane s kajenjem vodne pipe in negativno povezane s kajenjem cigaret.

Raziskava je vzbudila dvom glede prepričanja, da je kajenje vodne pipe manj škodljivo, ker vključuje napravo za čiščenje tobačnega dima s prenašanjem skozi filter.

Profesor Gordon Ferns, vodilni na oddelku medicinskega izobraževanja na BSMS, ki je vodil raziskavo je dejal: »ena seansa kajenja vodne pipe je lahko enaka zavojčku pokajenih cigaret in vdihovanje strupenih sestavin je lahko še večje. Nejasno je zakaj je kajenje povezano z debelostjo in sladkorno boleznijo. Možno je, da strupi v dimu spodbujajo vnetno reakcijo, ki povzroča, da tkiva postanejo odporna na učinke hormona inzulina, ki nadzoruje glukozo v krvi. Možno je tudi, da je kajenje vodne pipe povezano z drugimi družbenimi vedenji, ki vodijo k povečanju teže.«

Ker se prodaja cigaret že več desetletij stalno zmanjšuje, se ljudje vse bolj obračajo k alternativam, ki se oglašujejo kot manj škodljive – to je elektronskim cigaretam in kajenju vodne pipe.

Medtem, ko se cigareta pokadi v povprečju z 20 inhalacijami, so lahko kadilci vodne pipe izpostavljeni večjim količinam težkih kovin in drugih rakotvornih kemikalij v daljšem časovnem obdobju. Profesor Ferns je dodal: »sedaj obstaja dober dokaz, da kajenje vodne pipe ni neškodljivo. Tveganja kajenja vodne pipe v povezavi z nekaterimi vrstami raka so dobro dokazana. Dokaz v povezavi z srčno žilnimi boleznimi pa tudi narasča. Z vidika zdravstvene politike bi bilo pomembno za javnost, da spozna tveganja kajenja vodne pipe. Uporaba aromatiziranega tobaka je lahko še posebej privlačna za mlade. Kajenje vodne pipe bi se moralo obravnavati drugače kot kajenje cigaret.«

Objavljeno je 7. 1. 2019 na www.brighton.ac.uk

[Nazaj na vrh](#)

NAPOVEDNIK DOGODKOV S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA

• **Ženske, migracije in zdravje. 7.2.2019. Izola, Slovenija**

Univerza na Primorskem Fakulteta za vede o zdravju vabi na diseminacijsko konferenco v okviru projekta INTEGRA z naslovom **Ženske, migracije in zdravje**, v četrtek, 7. februarja 2019, s pričetkom ob 9. uri v prostorih UP FVZ, Izola (amfiteatralna predavalnica, 3. nad., vhod SBI).

Diseminacijska konferenca je organizirana v okviru projekta INTEGRA - Čezmejna mreža za priseljene ženske: socialna integracija, spolno in reproduktivno zdravje (<https://www.ita-slo.eu/sl/integra>). Namen konference je izpostaviti nekatera pomembna vprašanja, ko govorimo o zdravstveni oskrbi migrantk ter pomenu ustrezne usposobljenosti zdravstvenih delavcev pri upoštevanju kulturnega ozadja v zdravstveni oskrbi izhajajoč iz rezultatov raziskave. V okviru konference bo organizirana tudi okrogla miza, na kateri bodo predstavniki različnih vladnih, nevladnih, stanovskih in projektno-partnerskih organizacij izpostavili svoje izkušnje in poglede na vprašanja povezana z zdravjem migrantk. Organizirana bo tudi predstavitev znanstvene monografije Ženske, migracije in zdravje: zagotavljanje transkulturne zdravstvene oskrbe.

Konferenca bo potekala v angleškem jeziku. Program diseminacijske konference je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj pri Zbornici - Zvezi in bo licenčno vrednoten. Ogledate si ga lahko [tukaj](#).

Kotizacije ni. Udeležba na konferenci je brezplačna.

Prijava poteka preko spletne prijavnice (dostopne na <http://www.fvz.upr.si/sl/integra-slo>) do 3. 2. 2019 oz. do zasedbe prostih mest. Število udeležencev konference je omejeno na 120, zato je prijava na dogodek obvezna.

Vabljeni!

• **[4. mednarodna konferenca o tobačni kontroli, 27.3. - 29.3.2019, Bukarešta, Romunija](#)**

4 mednarodno konferenco o tobačni kontroli organizirata Evropska zveza za preventivo kajenja (ENSP) in Romunsko društvo za pulmologijo (SRP). Trenutno se zbirajo predlogi za strokovne prispevke - [tukaj](#). Cenik in informacije v zvezi s prijavo so objavljeni [tukaj](#). Program konference bo objavljen v kratkem.

Vijudno vabljeni!

• **[1. nacionalna konferenca za predstavitev projektov, ki jo izvajajo nevladne organizacije na področju javnega zdravja, 9.4.2019, Ljubljana, Slovenija](#)**

Ministrstvo za zdravje organizira prvo nacionalno konferenco, ki bo namenjena predstavitvi projektov, ki jih izvajajo nevladne organizacije s področja javnega zdravja. Dogodek bo potekal 9.4.2019 na Gospodarskem razstavišču. Več bo objavljeno v kratkem.

[Nazaj na vrh](#)

RAZPISI S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA

• **[Javni razpis MOP za sofinanciranje projektov promocije in ozaveščanja na področju urejanja prostora in graditve v letu 2019](#)**

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje projektov promocije in ozaveščanja na področju urejanja prostora in graditve objektov, oziroma sofinanciranje splošnih in strokovnih izobraževalno-ozaveščevalnih projektov promocije na področjih prostorskega, urbanističnega in krajinskega načrtovanja in oblikovanja, načrtovanja, urejanja in razvoja mest in naselij ter arhitekture in graditve.

Razpis je vsebinsko razdeljen na dva sklopa:

Sklop A:

Sofinanciranje projektov promocije in ozaveščanja na področju trajnostnega prostorskega razvoja, prostorskega načrtovanja in urejanja prostora, graditve, zemljiške in stanovanjske politike.

Sklop B:

Sofinanciranje projektov vzgoje, izobraževanja in ozaveščanja mladih o pomenu prostora in trajnostnega prostorskega razvoja, o vlogi urejanja prostora in arhitekture, namenjene otrokom in mladostnikom v Mesecu prostora 2019 (7.–31. oktober 2019).

Upravičeni prijavitelji

Na javni razpis za sklop A se lahko prijavijo društva, zavodi, ustanove, zbornice, ki delujejo na območju Republike Slovenije, ki so ustanovljeni in delujejo na področjih, opredeljenih v razpisni dokumentaciji. Na javni razpis za sklop B se lahko prijavijo društva in zavodi, ki delujejo na območju Republike Slovenije, ki so ustanovljeni in delujejo na področjih, opredeljenih v razpisni dokumentaciji.

Razpisuje: Ministrstvo za okolje in prostor

Vrednost razpisa: 45.000,00 EUR (sklop A: 30.000,00 EUR, sklop B: 15.000,00 EUR)

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 1. 2. 2019

• **[Javni poziv AVP za sofinanciranje preventivnih projektov s področja zagotavljanja večje varnosti v cestnem prometu in podporo nacionalnim preventivnim akcijam](#)**

Namen javnega poziva je izbira preventivnih projektov s področja zagotavljanja večje varnosti v cestnem prometu in v podporo nacionalnim preventivnim akcijam, ki jih bo AVP v letu 2019 sofinancirala. Predmet javnega poziva so projekti nevladnih organizacij in civilne družbe, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost cestnega prometa, in ki bodo s svojimi preventivnimi aktivnostmi podprli nacionalne preventivne akcije (skladno s cilji, aktivnostmi in kazalniki na posameznem parcialnem področju varnosti cestnega prometa ter v predvidenem časovnem obdobju v letu 2019).

Upravičeni prijavitelji

Na javni poziv za sofinanciranje preventivnih projektov s področja varnosti v cestnem prometu se lahko prijavijo: društva, ustanove, javni in zasebni zavodi. Glede drugih pogojev glej razpisno dokumentacijo.

Razpisuje: Javna agencija za varnost prometa

Vrednost razpisa: Skupna višina finančnih sredstev javnega poziva v letu 2019 je 125.000 EUR bruto bruto. Posamezni projekt je lahko sofinanciran v višini največ 12.000 EUR bruto bruto.

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 11. 2. 2019

• **[Javni razpis za sofinanciranje projektov s področja socialne in zdravstvene dejavnosti v Mestni občini Celje](#)**

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje projektov s področja socialne in zdravstvene dejavnosti v Mestni občini Celje za leto 2019.

Sklop A:

- Projekti, ki omogočajo vključitev v skupnost osebam z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju in drugi programi s področja varovanja duševnega zdravja,
- projekti, ki omogočajo neodvisno življenje invalidov in drugi programi pomoči invalidom,
- projekti medgeneracijskih in drugih skupin za samopomoč ter drugi programi, ki v bivalnem okolju skrbijo za zmanjševanje socialne izključenosti,
- projekti za preprečevanje nasilja v družini,
- projekti, ki delujejo s ciljem pospeševanja razvoja zdravja, izboljšanja kakovosti življenja ali delujejo s ciljem promocije zdravja,
- projekti svetovanja, pomoči in rehabilitacije različnim kroničnim bolnikom in uporabnikom posameznih zdravstvenih storitev,
- projekti s področja preprečevanja nasilja med mladimi (mladi so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta).

Sklop B:

- Projekti varnih namestitev za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja in omogočajo neprekinjeno namestitev oziroma bivanje in so uporabnikom na voljo vse dni v letu.

Sklop C:

- Visokopražni projekti za rehabilitacijo uporabnikov nedovoljenih drog, ki so uporabnikom na voljo vsaj 50 ur tedensko.

Sklop D:

- Projekti društev upokojencev, ki delujejo na območju MOC.
- Posamezne predloge lahko oddajo samo društva upokojencev in ne njihove zveze, združenja, pokrajine.

Sklop E:

- Projekti organiziranega spremljanja umirajočih bolnikov in njihovih svojcev na domu za najmanj 100 vključenih uporabnikov letno.

Upravičeni prijavitelji

Na razpis se lahko prijavijo pravne osebe, ustanovljene na podlagi Zakona o društvih, Zakona o ustanovah in Zakona o zavodih ali drugih organizacijah, katerih namen in cilj delovanja je nepridobiten in ki so registrirane za izvajanje projektov na področju socialne in zdravstvene dejavnosti, svojo dejavnost izvajajo na območju MOC in imajo na njenem območju sedež ali enoto ter izpolnjujejo druge razpisne pogoje.

Razpisuje: Mestna občina Celje

Vrednost razpisa: 100.000,00 EUR (sklop A: 65.580,00 EUR, sklop B: 11.948,00 EUR, sklop C: 8.948,00 EUR, sklop D: 6.309,00 EUR, sklop E: 7.215,00 EUR)

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 15. 2. 2019

• **[Javni razpis za sofinanciranje programov dela društev in drugih ustanov, katerih delovanje spodbuja promocijo zdravja v Mestni občini Koper](#)**

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov dela društev in drugih ustanov, katerih delovanje spodbuja promocijo zdravja v Mestni občini Koper v letu 2019.

Upravičeni prijavitelji

Na javni razpis se lahko prijavijo izključno društva in ustanove, katerih delovanje spodbuja razvoj in promocijo zdravja in ki:

- delujejo na območju Mestne občine Koper in so registrirana v Sloveniji,
- delujejo s ciljem pospeševanja promocije zdravja na območju Mestne občine Koper,
- ne bodo prejela sredstev za letno delovanje društva iz drugih virov Mestne občine Koper v letu 2019,
- se bodo obvezno vključila v prireditve Dnevi zdravja-Koper zdravo mesto v mesecu maju.

Razpisuje: Mestna občina Koper

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 18. 2. 2019

• **[Javni razpis NVO-SJI 18 za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij, ki delujejo na področju podnebnih sprememb](#)**

Eko sklad, j.s., nadaljuje s sofinanciranjem projektov nevladnih organizacij, ki delujejo na področju podnebnih sprememb. Vsebinsko je javni razpis podoben predhodnemu, le da gre tokrat za možnost dvoletnih projektov.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje ozaveščevalnih, izobraževalnih in promocijskih projektov nevladnih organizacij (NVO) na naslednjih vsebinskih področjih:

- ozaveščanje, izobraževanje in usposabljanje za prehod v družbo, ki bo z viri gospodarna, zelena in konkurenčno nizkoogiljna;
- informiranje o koristih blaženja podnebnih sprememb in praktičnih vidikih izvajanja ukrepov;
- informiranje glede mednarodnega sporazuma za boj proti podnebnim spremembam;
- ozaveščanje, informiranje in izobraževanje za prilagajanje podnebnim spremembam;
- učinkovita raba energije in raba obnovljivih virov energije (v stavbah, prometu itd.);
- trajnostna mobilnost in zmanjševanje onesnaženosti zraka.

Upravičeni prijavitelji

Upravičeni prijavitelji so pravne osebe zasebnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so registrirane kot društvo, ustanova ali zavod (samo zasebni zavodi) ter so nevladne organizacije, ki imajo na dan objave tega javnega razpisa (28.12.2018), priznan status delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja, ohranjanja narave, urejanja prostora, prometa in energije. Glede drugih pogojev glej razpisno dokumentacijo.

Razpisuje: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad

Vrednost razpisa: 550.000 EUR. Prijavitelj lahko po tem javnem razpisu za posamezni projekt zaprosi za sofinanciranje od najmanj 20.000 EUR do največ 120.000 EUR oziroma do 95 % upravičenih stroškov projekta.

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 28. 2. 2019

• **[ERASMUS+ - Ključni ukrep 3 - Podpora za reformo politike - Pobude za inovacije v politiki - Evropski v prihodnost usmerjeni projekti sodelovanja na področjih izobraževanja in usposabljanja](#)**

V prihodnost usmerjeni projekti sodelovanja so obsežni projekti, katerih cilj je opredeliti, preskusiti, razviti ali oceniti inovativne pristope v politiki, ki bi bili splošno uporabljivi in bi lahko izboljšali sisteme na področju izobraževanja in usposabljanja. Te projekte morajo zato voditi in izvajati pomembni predstavniki deležnikov z dokazano odličnostjo in najsodobnejšim znanjem, sposobnostjo ustvarjanja inovacij ali doseganja sistemskega učinka s svojimi dejavnostmi in zmožnostjo, da postanejo gonilna sila pri pripravi programa politike na področju izobraževanja in usposabljanja.

Posebni cilji tega razpisa so:

- uvesti dolgoročne spremembe in v praksi preizkušene inovativne rešitve za spopad z izzivi na področju izobraževanja in usposabljanja, ki bi bile splošno uporabljive in bi lahko ustvarile trajnostni in sistemski učinek na sisteme na področju izobraževanja in usposabljanja,
- zagotoviti podporo nadnacionalnemu sodelovanju med ključnimi deležniki pri reševanju v prihodnost usmerjenih vprašanj in njihovem vzajemnemu učenju na tem področju,
- olajšati zbiranje in analizo dokazov v podporo inovativnim politikam in praksam.

Upravičeni prijavitelji

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj, so naslednji:

Upravičeni prijavitelji so javne in zasebne organizacije, ki delujejo na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, ali organizacije z drugih družbeno-gospodarskih področij, ki izvajajo medsektorske dejavnosti (npr. centri za priznavanje diplom, gospodarske zbornice, panožne organizacije, civilna družba in kulturne organizacije, mreže deležnikov, NVO, ministrstva za izobraževanje, izvajalci usposabljanj itd.).

Na razpisu lahko sodelujejo samo pravne osebe s sedežem v eni od naslednjih upravičenih držav, vključenih v program: 28 držav članic Evropske unije: države EFTA/EGP: Islandija, Lihtenštajn, Norveška; države kandidatke EU: nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija in Srbija.

Glede drugih pogojev glej razpisno dokumentacijo.

Razpisuje: EACEA - Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno in kulturo

Vrednost razpisa: Najvišji znesek nepovratnih sredstev na projekt znaša 500 000 EUR. Finančni prispevek EU ne presega 75 % skupnih upravičenih stroškov projekta.

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

Rok prijave: 19. 3. 2019

• **[Razpis EU za zbiranje projektnih predlogov v okviru Evropske solidarnostne enote za leto 2019](#)**

Evropska komisija je objavila razpis za zbiranje projektnih predlogov v okviru evropske solidarnostne enote za leto 2019.

Ta razpis za zbiranje predlogov zajema naslednje ukrepe evropske solidarnostne enote:

- prostovoljski projekti (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)
- prostovoljska partnerstva (posebni sporazumi za leto 2019 na podlagi okvirnega sporazuma o partnerstvu 2018–2020) (rok prijave: 20. april 2019)
- prostovoljske skupine na prednostnih področjih (rok prijave: 28. september 2019)
- pripravništva in zaposlitve (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)
- solidarnostni projekti (roki prijave: 5. februar 2019, 30. april 2019, 1. oktober 2019)

Upravičeni prijavitelji

Za financiranje v okviru evropske solidarnostne enote se lahko prijavi kateri koli javni ali zasebni subjekt. Poleg tega se za financiranje za solidarnostne projekte lahko prijavi skupine mladih, ki so registrirani na portalu evropske solidarnostne enote. V evropski solidarnostni enoti lahko sodelujejo naslednje države: 28 držav članic Evropske unije lahko v celoti sodeluje v vseh ukrepih evropske solidarnostne enote. V določenih ukrepih evropske solidarnostne enote pa lahko sodelujejo tudi organizacije iz: držav Efte/EGP: Islandije, Lihtenštajna in Norveške, držav kandidatk za vstop v EU: Turčije, Srbije in nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, partnerskih držav.

Za podrobnosti o načinih sodelovanja [glej vodnik](#) po evropski solidarnostni enoti 2019 (European Solidarity Corps Guide).

Razpisuje: Evropska komisija

Vrednost razpisa: 96,3 milijona EUR

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

• **[Razpis Fundacije EKHAGA za sofinanciranje raziskovalnih projektov na področju agrikulturne, naravne medicine ter zdravega načina življenja](#)**

Fundacija Ekhaga je objavila razpis za sofinanciranje raziskovalnih projektov na področju agrikulturne in zdrave prehrane, naravne medicine ter zdravega načina življenja za leto 2019. Podpirajo predvsem aplikativne raziskave, katerih izsledki se lahko uporabijo v vsakdanjem življenju.

Področja financiranja:

- Kakovostnejša in bolj zdrava hrana: podpirajo raziskave na temo ekološke proizvodnje živil, pa tudi same priprave in skladiščenja hrane.
- Prehrana in način življenja: podpirajo raziskave o vplivu prehranskih izbir in aktivnega življenjskega stila na zdravje ljudi.
- Naravno in alternativno zdravljenje.

Podpirajo predvsem strateške in inovativne projekte pilotne narave in raziskave, ki prinašajo rezultate in niso samo potrditev že predhodnih ugotovitev.

Razpisuje: Fundacija Ekhaga

Rok prijave: 20. 5. 2019

Podrobne informacije in kriterije razpisa najdete [tukaj](#).

[Nazaj na vrh](#)

SLOVENSKA ZVEZA ZA JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE IN TOBAČNO KONTROLO

Od prejemanja e-novic se lahko odjavite [tukaj](#).
Lahko pa nam pišete na elektronski naslov info@zadihal.net

Partizanska cesta 12
2000 Maribor
TEL: +386 5 917 80 76
GSM: +386 51 317 113

